

WYTYCZNE
Procedury porządkowe w zakresie obiegu dokumentów geodezyjnych
w trakcie postępowania rozgraniczeniowego.

I. Informacje ogólne.

Przebieg postępowania rozgraniczeniowego uregulowany jest przepisami rozdziału 6 *ustawy z dnia 17 maja 1989r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jedn. z 2005r. nr 240 poz. 2027 z późn. zm.)*. Z przepisów tych jednoznacznie wynika, iż w postępowanie w sprawie rozgraniczenia nieruchomości zaangażowanych jest wiele podmiotów, a mianowicie:

- strony postępowania – właściciele (użytkownicy wieczysti) rozgraniczanych nieruchomości,
- wójt, burmistrz, prezydent miasta prowadzący postępowanie, zwany dalej „organem”,
- geodeta upoważniony przez organ do przeprowadzenia czynności geodezyjnych,
- starosta przyjmujący operat z dokumentacją geodezyjną do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

Należy przypomnieć, iż dokumentacja geodezyjna jest sporządzana przez geodetę, posiadającego uprawnienia zawodowe, o których mowa w przepisie art. 43 pkt 2 *ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne* upoważnionego przez organ prowadzący postępowanie w sprawie rozgraniczenia nieruchomości na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy. Dokonywanie czynności ustalenia przebiegu granic uregulowane jest szczegółowo w samej ustawie (art. 31 i 32) oraz przepisie wykonawczym - *rozporządzeniu Ministrów Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 14 kwietnia 1999 r. w sprawie rozgraniczania nieruchomości (DzU Nr 45, poz. 453)*.

Przepis art. 33 *ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne* jest kluczowym przepisem ustalającym wskazania dotyczące obiegu dokumentacji geodezyjnej w ramach postępowania rozgraniczeniowego. W ust. 2 ustawodawca zdecydował, iż wydanie decyzji poprzedza:

1. dokonanie przez organ oceny prawidłowości wykonania czynności ustalenia przebiegu granic nieruchomości przez upoważnionego geodetę oraz zgodności sporządzonych dokumentów z przepisami; w wypadku stwierdzenia wadliwego wykonania czynności upoważnionemu geodecie zwraca się dokumentację do poprawy i uzupełnienia;
2. włączenie dokumentacji technicznej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

Przepis powyższy ze względu na brak jednoznacznego wskazania następstwa wymienionych czynności, w praktyce powoduje wątpliwości interpretacyjne i trudności w eliminowaniu błędów wskazanych przez uprawnione organy.

II. Tryb obiegu dokumentów.

W związku z treścią punktu I ustaliam tryb obiegu dokumentacji geodezyjnej w postępowaniu rozgraniczeniowym:

1. Sporządzenie dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej przez geodetę uprawnionego w trakcie wykonywania czynności ustalania przebiegu granic przy udziale stron postępowania.

W wyniku prac powstaje dokumentacja posiadająca zarówno wartości prawne jak i techniczne, która winna zostać skompletowana w jeden operat.

Mając na uwadze przepisy rozdziału 4 *rozporządzenia Ministrów Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 14 kwietnia 1999 r. w sprawie rozgraniczania nieruchomości (DzU Nr 45, poz. 453)* a także załącznika nr 6 Instrukcji technicznej O-3 „Zasady kompletowania dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej wprowadzonej *rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 marca 1999 r. w sprawie standardów technicznych dotyczących geodezji, kartografii oraz krajowego systemu informacji o terenie (Dz.U. Nr 30, poz. 297)* należy stwierdzić, iż operat techniczny z rozgraniczenia nieruchomości winien zawierać oryginalne dokumenty obrazujące czynności ustalenia granic, w tym dokumentację mającą charakter prawny i techniczny. Wobec czego w kompletowanym operacie oprócz dokumentacji technicznej, którą wymieniono w § 24 przywołanego wyżej *rozporządzenia z dnia 14 kwietnia 1999 r.* winny znaleźć się dokumenty wymienione w § 19, tj.:

- 1) postanowienie właściwego organu o wszczęciu postępowania rozgraniczeniowego - *oryginał przeznaczony dla wykonawcy prac w przypadku kiedy postanowienie zawiera również upoważnienie dla geodety lub kopia w przypadku kiedy postanowienie wydano niezależnie od upoważnienia geodety,*
- 2) upoważnienie geodety do przeprowadzenia czynności ustalenia przebiegu granic - *oryginał przeznaczony dla wykonawcy prac,*
- 3) zgłoszenie pracy geodezyjnej do ośrodka dokumentacji - *oryginał,*
- 4) dowody doręczenia stronom wezwań do stawienia się na gruncie - *oryginał,*
- 5) pisemne pełnomocnictwa udzielone przez strony - *oryginały lub, w przypadku pełnomocnictw wydanych przedstawicielom instytucji lub organów administracji publicznej – kopii tych pełnomocnictw poświadczonych aktualnie „za zgodność z oryginałem” przez zarządców lub właściwe organy,*
- 6) dokumenty źródłowe dotyczące przebiegu granic, wydane przez ośrodek dokumentacji oraz uzyskane z innych źródeł,
- 7) protokół graniczny lub akt ugody - *oryginały,*
- 8) opinię geodety dotyczącą przebiegu granic, jeżeli ich przebieg nie może być ustalony w postępowaniu administracyjnym – *oryginał.*

Tak skompletowana dokumentacja winna następnie podlegać weryfikacji.

2. Przekazanie organowi przez geodetę uprawnionego operatu z dokumentacją z ustalenia granic w celu dokonania oceny dokumentacji.

3. Dokonanie oceny przez organ.

Ocenę winna dokonać osoba posiadająca odpowiednie uprawnienia w tym zakresie tj. uprawnienia w zakresie rozgraniczeń i podziałów nieruchomości oraz sporządzania dokumentacji do celów prawnych (art. 43 pkt 2 upgik). Zapewnienie realizacji obowiązku dokonania oceny na podstawie przepisu art. 33 ust. 2 pkt 1 w związku z art. 42 ust. 2 pkt 2 i 4 *ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne* przez organ może nastąpić przez:

- osobę zatrudnioną w gminie,
- osobę / jednostkę wykonawstwa geodezyjnego zaangażowaną na podst. umowy cywilno-prawnej (zlecenie, umowa o dzieło),
- powołanie biegłego z zakresu geodezji i kartografii (geodety uprawnionego) w trybie przepisu art. 84 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Ocenie winna w szczególności podlegać strona porządkowo – prawna przedłożonego opracowania, mając na uwadze przywołane wyżej przepisy oraz przepisy ogólne dotyczące postępowań administracyjnych tj. art. 6, 7 i 77 ust. 1 *Kodeksu postępowania administracyjnego*. Jednakże biorąc pod uwagę fakt, iż osoba oceniająca posiada uprawnienia

zawodowe, ocenie mogą podlegać kwestie techniczne. Ocena winna być sporządzona na piśmie.

4. Zwrot przez organ ocenionej dokumentacji upoważnionemu geodecie uprawnionemu:
 - a) do poprawy – w przypadku stwierdzenia wadliwego wykonania czynności ustalenia granic przez upoważnionego geodetę, lub
 - b) do złożenia do właściwego miejscowo powiatowego ośrodka dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej – w przypadku dokonania pozytywnej oceny.

Pozytywna opinia organu może zawierać stwierdzone usterki techniczne, które zostaną poddane weryfikacji w trakcie kontroli technicznej wykonywanej przez ośrodki dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej.

5. W przypadku sytuacji wskazanej w punkcie 4a – geodeta uprawniony poprawia wskazane przez organ usterki, a następnie ponownie przekazuje organowi prowadzącemu postępowanie rozgraniczeniowe komplet dokumentacji w celu realizacji czynności wskazanych w punkcie 3, do momentu uzyskania pozytywnej oceny organu i ponownego złożenia dokumentacji zgodnie z punktem 4b.
Ponowna ocena wymaga formy pisemnej.
6. Przekazanie dokumentacji do zasobu przez geodetę uprawnionego (wraz z pozytywną oceną organu i sprawozdaniem technicznym).
 - a) operat, o którym mowa w pkt II-1, przeznaczony do zasobu powiatowego,
 - b) kopie dokumentów wymienionych w pkt II-1: pkt 4, 5, 7, 8 przeznaczone do akt postępowania organu.
7. Kontrola techniczna dokumentacji w powiatowym ośrodku dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej, aż do wyczerpania procedury kontroli tj. uzyskania pozytywnego wyniku kontroli.
8. Przyjęcie dokumentacji do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.
Klauzulę o przyjęciu do zasobu umieszcza się na dokumentach wymienionych w pkt 6 lit. „a” i „b”.
9. Geodeta uprawniony przekazuje materiały wymienione w pkt II-6 lit. „b” ze stosownymi klauzulami organowi prowadzącemu postępowanie rozgraniczeniowe w celu dołączenia do akt sprawy.
10. Organ wydaje decyzję o rozgraniczeniu nieruchomości.
11. Strony postępowania rozgraniczeniowego mogą wystąpić do starosty o wydanie z zasobu kopii:
 - protokołu granicznego,
 - aktu ugody.

Kopie wydawane są odpłatnie według opłat ustalonych w Tabeli II poz. 6 załącznika nr 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 19 lutego 2004 r. w sprawie wysokości opłat za czynności geodezyjne i kartograficzne oraz udzielanie informacji, a także za wykonywanie wyrysów i wypisów z operatu ewidencyjnego (DzU Nr 37, poz. 333). Przepis § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie określenia rodzajów materiałów stanowiących państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny, sposobu i trybu ich wyłączenia z zasobu oraz udostępniania zasobu (DzU Nr 49, poz. 493) stosuje się odpowiednio.

III. Tryb eliminowania usterek w dokumentacji geodezyjnej.

A. Eliminowanie błędów stwierdzonych przez kompetentne organy (wójta, burmistrza, prezydenta miasta i starostę) winno nastąpić w trybie wynikającym z przepisów:

- art. 33 ust. 2 pkt 1 *ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne*
- § 9-12 *rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 16 lipca 2001 r. w sprawie zgłaszania prac geodezyjnych i kartograficznych, ewidencjonowania systemów i przechowywania kopii zabezpieczających bazy danych, a także ogólnych warunków umów o udostępnianie tych baz (Dz.U. Nr 78, poz. 837)*

w kolejności jak wskazano w punkcie II.

B. Jeżeli jednak powyższa kolejność obiegu dokumentacji geodezyjnej zostanie naruszona, tj. organ dokonywał oceny dokumentacji przyjętej już do zasobu, eliminacja stwierdzonych błędów może nastąpić jedynie przy zastosowaniu poniższej procedury:

1. Organ po dokonaniu oceny i stwierdzeniu usterek w przyjętej do zasobu dokumentacji winien pisemnie zawiadomić właściwego starostę o zaistniałej sytuacji.

Druga część przepisu art. 33 ust. 2 pkt 1 *ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne*, tj. w wypadku stwierdzenia wadliwego wykonania czynności upoważnionemu geodecie zwraca się dokumentację do poprawy i uzupełnienie nie może być zastosowana literalnie, gdyż wykonano już następne etapy procedury wymagane przepisami, a mianowicie kontrolę starosty i przyjęcie dokumentacji do zasobu. Wobec tego, mając na uwadze fakt, iż operat jest już częścią zasobu powiatowego wszelkie interwencje w stosunku do takiej dokumentacji mogą być przeprowadzone jedynie za pośrednictwem starosty.

Pismo adresowane do starosty winno być opatrzone klauzulą o treści „Uprzejmie proszę Pana Starostę o polecenie geodecie uprawnionemu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości wymienionych w piśmie”. Pismo powinno być dane do wiadomości geodety uprawnionego.

2. Starosta po dokonaniu analizy wskazanych przez organ usterek zobowiązuje geodetę uprawnionego do poprawy wykonanej pracy geodezyjnej w ramach rękojmi, dając pismo do wiadomości organu.
3. Poprawiona dokumentacja podlega kontroli, a następnie przyjęciu do zasobu.
4. Geodeta uprawniony przekazuje materiały ze stosownymi klauzulami organowi prowadzącemu postępowanie rozgraniczeniowe w celu dołączenia do akt sprawy.

Sporządziła:
mgr inż. Agnieszka Majewska